

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

Кафедра менеджменту та економіки

УЗГОДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту «Європейська школа
бізнесу»

" 05 " 09 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
економіки

" 05 " 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі навчальних планів №073б/21-01, №073бз/21-02, №073п/21-03, №073пз/21-04, схвалених на засіданні Вченої ради університету (протокол №7 від 01.07.2021 р.).

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Викладач кафедри менеджменту та економіки,
кандидат економічних наук

 Н. Приймак

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту та економіки, протокол № 8 від «02» 09 2021 р.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки

 Ю. Ремига

Гарант ОП

 Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Аналіз господарської діяльності – це наукова база прийняття управлінських рішень в бізнесі. Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області менеджменту. Аналіз надає можливість оцінити діяльність суб'єктів господарювання, виявити та обчислити величини невикористаних резервів, сприяє покращенню управління підприємством, зміцненню його становища на ринку і подальшому зростанню ефективності виробничої діяльності.

Здійснення аналізу господарської діяльності сприяє раціональному здійсненню структурної та інвестиційної політики, розвитку конкурентоспроможного ринкового середовища. А в свою чергу, знання дисципліни надає можливість підвищити якість менеджменту, і, як наслідок, забезпечити стабільний розвиток бізнесу підприємства.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	<u>Вибіркова</u>	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
		6-й	6-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		16 год.	4 год.
Тижневе навантаження: аудиторних – 2,0 самостійної роботи студента – 3,5		Практичні	
	16 год.	2 год.	
	Самостійна робота		
	58 год.	84 год.	
Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень		Вид контролю:	
		<u>залік</u>	<u>залік</u>

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система знань про організацію та методологію аналізу господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Аналіз господарської діяльності підприємства» базується на знаннях таких

дисциплін, як «Економічна теорія», «Економічний аналіз», «Бухгалтерський облік» та взаємопов'язана з «Організація підприємницької діяльності».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** вивчення дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок з організації та методики проведення аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання для вирішення аналітичних завдань, сформованих власником в процесі управління господарською діяльністю.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» є:

- вивчення методичних прийомів аналізу господарської діяльності, технології їх застосування для пошуку резервів підвищення конкурентоспроможності та ефективності діяльності суб'єкта господарювання та його структурних підрозділів;
- надання об'єктивної оцінки досягнутих результатів економічної діяльності взагалі та її складових елементів в динаміці та у взаємозв'язку;
- формування економічно-обґрунтованих аналітичних висновків та надання виважених пропозицій.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук
Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

	СК 16. Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються для доцільності прийняття управлінських рішень, в тому числі, у розрізі міжнародної економічної діяльності.
--	--

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	<p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички з пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.</p>
--------------------------------------	---

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен

знати:

- сутність та основні категорії аналізу господарської діяльності;
- методологічні прийоми аналізу господарської діяльності;
- особливості методики та напрями використання видів аналізу господарської діяльності;
- методику аналізу фінансових результатів діяльності та рентабельності суб'єкта господарювання;
- методику аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання;
- методику аналізу виробництва та реалізації продукції, а також витрат, що пов'язані з цим процесом;
- методику аналізу зовнішньоекономічної діяльності, тощо.

уміти:

- представити на основі використання системи показників стан та зміну будь-якого господарського явища чи процесу;
- виявляти сутність науково-практичної проблеми для будь-якого об'єкту дослідження;
- визначати фактори та відобразити їх вплив на результативний показник фінансово-господарської діяльності підприємств;
- обчислити резерви покращення діяльності підприємств;
- оформляти аналітичні висновки та пропозиції;
- використовувати набуті знання в управлінні господарської діяльності підприємства.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Аналіз господарської діяльності та його роль в управлінні підприємством

Аналіз господарської діяльності як галузь економічної науки. Необхідність, сутність та значення аналізу господарської діяльності. Етапи становлення та розвитку аналізу як науки. Предмет, об'єкти і суб'єкти аналізу господарської діяльності. Основні категорії аналізу господарської діяльності. Зв'язок аналізу господарської діяльності підприємства з іншими дисциплінами. Основні завдання, функції та принципи аналізу господарської діяльності. Зростаюча роль аналізу в сучасних умовах жорсткої ринкової конкуренції. Взаємозв'язок аналізу господарської діяльності з іншими науками.

Тема 2. Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичної роботи підприємств

Організація аналітичної роботи на підприємстві. Організаційні форми та виконавці аналізу господарської діяльності. Основні етапи та послідовність проведення аналізу. Оцінка якості аналітичної інформації. Вимоги щодо економічної інформації. Порядок оформлення результатів аналізу.

Тема 3. Метод і науковий інструментарій аналізу господарської діяльності

Сутність та зміст методу та методики аналізу господарської діяльності. Методи обробки економічної інформації в аналізі. Суть та значення факторного аналізу. Основні завдання факторного аналізу. Сутність моделювання. Типи факторних моделей у детермінованому аналізі: адитивна, мультиплікативна, кратна, комбінована. Методи визначення впливу факторів у детермінованому аналізі: ланцюгової підстановки, абсолютних різниць, відносних різниць, пропорційного поділу, інтегральний метод, балансовий метод, ізольованого впливу факторів та ін.

Види аналізу за об'єктами управління: техніко-економічний, соціально-економічний, економіко-екологічний, статистико-економічний, фінансово-економічний. Функціонально-вартісний аналіз: етапи проведення та напрями використання.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВИЙ ТА ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства

Система показників, які характеризують фінансові результати підприємства. Значення, завдання та джерела аналізу фінансових результатів підприємства. Аналіз валового прибутку підприємства. Аналіз фінансових результатів від операційної діяльності. Аналіз фінансових результатів до оподаткування. Аналіз чистого фінансового результату. Визначення впливу факторів на зміну прибутку. Система показників рентабельності. Визначення резервів збільшення суми прибутку та рівня рентабельності.

Тема 5. Аналіз фінансового стану підприємства

Поняття фінансового стану підприємства. Основні завдання, інформаційне забезпечення та етапи проведення аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз ефективності використання оборотних активів підприємства. Аналіз руху грошових потоків підприємства. Узагальнення результатів аналізу та визначення шляхів покращення фінансового стану підприємства.

Тема 6. Аналіз грошових потоків підприємства

Економічна сутність грошових потоків. Видова характеристика грошових потоків. Завдання аналізу грошових потоків підприємства. Аналіз динаміки та структури грошових потоків за видами діяльності підприємства. Аналіз синхронності та рівномірності грошових потоків. Аналіз збалансованості грошових потоків та оцінка їх достатності. Аналіз ліквідності грошового потоку. Аналіз ефективності управління грошовими потоками.

Тема 7. Аналіз витрат підприємства

Значення, завдання та система інформаційного забезпечення аналізу витрат підприємства. Аналіз структури та динаміки витрат за статтями й елементами.

Факторний аналіз собівартості реалізованої продукції. Аналіз витратомісткості продукції. Аналіз прямих витрат операційної діяльності. Аналіз загальновиробничих, адміністративних і збутових витрат. Аналіз собівартості окремих видів продукції.

Тема 8. Аналіз виробництва та реалізації продукції

Значення та основні завдання аналізу виробництва продукції, робіт, послуг. Послідовність проведення аналізу. Інформаційні джерела для проведення аналізу. Аналіз динаміки виробництва продукції та виконання виробничої програми за обсягом, асортиментом і ритмічністю випуску

продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз конкурентоспроможності продукції. Аналіз динаміки обсягів реалізації продукції та виконання бюджету продажу. Структурно-динамічний аналіз доходів підприємства. Факторний аналіз доходів підприємства від реалізації продукції та інших видів звичайної діяльності. Аналіз виконання договірних зобов'язань. Оцінка попиту на продукцію та послуги. Аналіз ринків збуту продукції.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3 АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК)

Тема 9. Аналіз ринкових можливостей підприємства та оцінка його конкурентоспроможності.

Сутнісна характеристика та значення стратегічного аналізу в обґрунтуванні ринкових можливостей підприємства. Аналіз конкурентної позиції та конкурентоспроможності підприємства. Оцінка місткості ринку та вивчення попиту на продукцію підприємства на основі маркетингового аналізу. Аналіз структури ринку збуту продукції. Аналіз цінової політики підприємства.

Тема 10. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз динаміки та структури експортних операцій. Аналіз динаміки та структури імпорتنих операцій. Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпортними операціями. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій.

Тема 11. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз і оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	П	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий розділ 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємства													
Тема 1. Аналіз господарської діяльності та його роль в управлінні підприємством	9	2	1	-	-	6	7	2	-	-	-	-	5
Тема 2. Організаційно-	9	1	1	-	-	7	10	-	-	-	-	-	10

інформаційне забезпечення аналітичної роботи підприємств												
Тема 3. Метод і науковий інструментарій аналізу господарської діяльності	9	2	1	-	-	6	5	-	-	-	-	5
<i>Контрольна робота №1</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 1	29	5	5	-	-	19	22	2	-	-	-	20
Змістовий розділ 2. Фінансовий та техніко-економічний аналіз діяльності підприємства												
Тема 4. Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	10	2	2	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Аналіз фінансового стану підприємства	10	2	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Аналіз грошових потоків підприємства	8	1	1	-	-	6	7	-	-	-	-	7
Тема 7. Аналіз витрат підприємства	7	1	1	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 8. Аналіз виробництва та реалізації продукції	8	1	1	-	-	6	10	-	-	-	-	10
<i>Контрольна робота №2</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 2	45	7	8	-	-	30	49	2	2	-	-	45
Змістовий розділ 3. Аналіз операційної діяльності підприємства (управлінський аналіз)												
Тема 9. Аналіз ринкових можливостей підприємства та оцінка його конкурентоспроможності	6	2	1	-	-	3	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	4	1	-	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Тема 11. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства	4	1	-	-	-	3	3	-	-	-	-	3
<i>Контрольна робота №3</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 3	16	4	3	-	-	9	19	-	-	-	-	19
Усього годин	90	16	16	-	-	58	90	4	2	-	-	84

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Аналіз господарської діяльності та його роль в управлінні підприємством	2
2.	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичної роботи підприємств	1
3.	Метод і науковий інструментарій аналізу господарської діяльності	2
4.	Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	2
5.	Аналіз фінансового стану підприємства	2
6.	Аналіз грошових потоків підприємства	1
7.	Аналіз витрат підприємства	1
8.	Аналіз виробництва та реалізації продукції	1
9.	Аналіз ринкових можливостей підприємства та оцінка його конкурентоспроможності	2
10.	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	1
11.	Аналіз інвестиційної діяльності підприємства	1
Разом:		16

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Аналіз господарської діяльності та його роль в управлінні підприємством	1
2.	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичної роботи підприємств	1
3.	Метод і науковий інструментарій аналізу господарської діяльності	1
4.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
5.	Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	2
6.	Аналіз фінансового стану підприємства	1
7.	Аналіз грошових потоків підприємства	1
8.	Аналіз витрат підприємства	1
9.	Аналіз виробництва та реалізації продукції	1
10.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
11.	Аналіз ринкових можливостей підприємства та оцінка його конкурентоспроможності	1
12.	<i>Контрольна робота №3</i>	2
Разом:		16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Аналіз господарської діяльності та його роль в управлінні підприємством	6
2.	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичної роботи	7

	підприємств	
3.	Метод і науковий інструментарій аналізу господарської діяльності	6
4.	Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	6
5.	Аналіз фінансового стану підприємства	7
6.	Аналіз грошових потоків підприємства	6
7.	Аналіз витрат підприємства	5
8.	Аналіз виробництва та реалізації продукції	6
9.	Аналіз ринкових можливостей підприємства та оцінка його конкурентоспроможності	3
10.	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	3
11.	Аналіз інвестиційної діяльності підприємства	3
Разом:		58

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента полягає у вирішенні ситуаційних завдань та оформлення їх відповідним чином.

Завдання 1. Ціна продажу одиниці виробу складає 500 грн. Питомі змінні витрати на одиницю виробу дорівнюють 200 грн. Сума постійних витрат -650 тис. грн., а плановий розмір прибутку 70 тис. грн. Потрібно визначити: маржинальний прибуток на одиницю товару; обсяг продажу необхідний для досягнення планового прибутку.

Завдання 2. За даними балансу підприємства визначено, що первісна вартість основних засобів на кінець року складає 42 тис. грн., а сума нарахованого зносу – 2,7 тис, грн. Проаналізуйте технічний стан основних засобів на підприємстві.

Завдання 3. На підставі даних про виконання ТОВ «Яготин» зобов'язань на поставку продукції (табл. 10.1) необхідно:

- визначити обсяг поставки продукції у вартісному вимірі та її структуру;
- оцінити ритмічність виконання договірних зобов'язань на поставку продукції використовуючи метод «заліку» та метод визначення питомої ваги кварталів, в яких договори на поставку продукції виконані;
- оцінити ступінь виконання плану поставки продукції за загальним обсягом і структурою у розрізі періодів часу;
- визначити втрати обсягу реалізації продукції за рахунок неритмічного і нерівномірного виконання договірних зобов'язань;
- зробити висновки.

Таблиця 7.1

Інформація щодо виконання зобов'язань на поставку продукції ТОВ «Яготин»

№ з/п	Квартали	Поставка продукції, тис. од.		Оптова ціна за од., грн.	
		договірне зобов'язання	фактично відвантажено	за договором	Фактично
1	Перший	50	50	15	17
2	Другий	55	51	20	20

3	Третій	60	55	15	17
4	Четвертий	65	61	10	12

Завдання 4. Рівень фондівіддачі у звітному році склав 18 грн., що на 3 грн. Менше, ніж у минулому році. Рентабельність підприємства збільшилась на 2% і склала 18 %. Як змінилась рентабельність основних засобів в цілому, у тому числі за рахунок факторів.

Завдання 5. Потрібно проаналізувати ритмічність випуску продукції, використовуючи основні показники варіації (дані табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Інформація щодо випуску продукції за декадами місяця

(тис. грн.)

Декади місяця	План	Факт
I	500	460
II	440	460
III	500	580

Завдання 6. На підставі наведених у табл. 7.3 даних необхідно визначити вплив на загальну суму витрат зміни рівня змінних витрат на одиницю продукції і суми постійних витрат.

Таблиця 7.3

Інформація щодо випуску продукції та її собівартості

Найменування виробів	Кількість виробів, тис. шт.		Собівартість продукції, тис. грн.		У тому числі змінні витрати, тис. грн.	
	План	факт	План	факт	План	Факт
А	100	90	500	490	260	270
Б	110	115	600	640	340	350

Завдання 7. Як зміниться фізичний обсяг реалізації продукції, якщо фактичний обсяг реалізації збільшився на 6 %, а ціни на продукцію – на 8 %?

Завдання 8. На підставі даних ТОВ «Хмаринка» (табл. 10.4) необхідно:

- оцінити ступінь виконання плану виробництва продукції підприємством;
- визначити ритмічність виробництва продукції всіма можливими методами;
- оцінити рівномірність виробництва продукції.

Таблиця 7.4

Інформація щодо виконання плану виробництва продукції ТОВ «Хмаринка»

Період	Обсяг виробництва, тис. грн.	
	План	Факт
1-й квартал	7200	7580
2-й квартал	7450	7850
3-й квартал	7500	7300
4-й квартал	7300	7100
Разом за рік	?	?

- Завдання 9.** На підставі даних ПАТ «Промінь» (табл. 7.5) необхідно:
- оцінити діяльність підприємства з формування одиниці продукції А;
 - визначити чинники, що вплинули на зміну собівартості виробництва одиниці продукції А;
 - визначити резерви зменшення собівартості виробництва даного виду продукції та зробити висновки.

Таблиця 7.5

Інформація щодо собівартості виробництва продукції ПАТ «Промінь»

№ з/п	Показники	Минулий рік	Звітний рік
1	Обсяг виробництва, млн. Од.	18,5	17,9
2	Сума умовно-постійних витрат, млн. грн.	900	915
3	Сума змінних витрат на одиницю продукції, грн.	310	315

Завдання 10. На підставі даних ТОВ «Прима» (табл. 7.6) і додаткової інформації необхідно:

- оцінити діяльність підприємства з виконання плану обсягів виробництва та собівартості промислової продукції;
- визначити вплив чинників на зміну фактичної собівартості порівняно до планової;
- визначити резерви зменшення собівартості промислової продукції.

Таблиця 7.6

Інформація щодо показників виробничої діяльності ТОВ «Прима»

№ з/п	Продукція	Обсяг виробництва тис.од.		Оптова ціна за од., грн.		Змінні витрати на од., грн.	
		план	фактично	план	фактично	план	фактично
1	А	50	54	5,0	5,5	2,5	3,0
2	В	24	30	6,0	6,2	3,5	4,0
3	С	15	17	7,0	8,0	4,5	5,0
	Разом	89,0	101,0	-	-	-	-

Додаткова інформація: сума умовно-постійних витрат у собівартості загального випуску промислової продукції за планом становить 109,0 тис. грн., а фактично- 138,5 тис. грн.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання ессе зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

– поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;

– контроль виконання ІНДЗ та інших видів робіт;

– підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.

2. Виконання завдань для самостійної роботи.

3. Виконання ІНДЗ.

4. Проведення проміжних тестів.

5. Проведення поточного контролю.

6. Проведення підсумкового заліку.

10. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є залік, який складається очно в період призначений навчально-методичним центром або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» здійснюється в балах відповідно до табл.11.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 11.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства»

Розділ I													Розділ II Підсумковий контроль	Всього	
Поточне тестування та самостійна робота															
Змістовий розділ 1				Змістовий розділ 2					Змістовий розділ 3						
T1	T2	T3	KP1	T4	T5	T6	T7	T8	KP2	T9	T10	T11	KP3		

5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	3	2	5	40	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-----

*T1, T2, ..., T11 – теми занять

**KP1, KP2, KP3 – контрольні роботи

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

– перевірки правильності розв’язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 11.2).

Таблиця 11.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

– неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус **2** бали);

– неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус **4** бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно» (40 балів)**, повинна відповідати таким вимогам:

– розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;

– повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;

- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре (30 балів)»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
 - при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно (20 балів)»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
 - одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;
 - висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
 - характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 11.3).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни, силабус навчальної дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна (базова):**

1. К. Ковальчук Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навч. посібник. - / К. К.: – Центр навчальної літератури, 2019. – 328 с.
2. Т. Мулик Аналіз господарської діяльності.: навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019 – 384с.
3. І. Сімоненко Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. – К.: - центр учбової літератури, 2017 – 384 с.
4. Аналіз господарської діяльності, навч. посібник / Н. Б. Кащена, Н. М. Гаркуша, Т. О. Сідорова, Г. Г. Лисак. – Харків: ХДУХТ, 2014. – 536 с.
5. Кіндарцька Г.І. Аналіз господарської діяльності: практикум / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. – 2-ге вид., доопрац. І допов, - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 156 с.

6. Шевчук В. О. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / В. О. Шевчук, О. В. Коновалова, В. П. Пантелеєв. – К. : Інформ.-аналіт.агентство, 2011. – 399 с.

7. Методичні рекомендації з використання інструментарію аналізу і статистики у кваліфікаційних роботах бакалаврів і магістрів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Укладачі: д.е.н., проф. І.В. Замула, к.е.н., доц. Т.В. Барановська, к.е.н., доц. І.В. Іваненко, к.е.н., доц. І.Р. Полішук. – Житомир: ЖДТУ, 2018.

Допоміжна:

1. Аналіз господарської діяльності (практикум) : навч. посіб. / А. Т. Московчук, В. І. Талах, Т. А. Талах та ін. – Луцьк: СПД Ж.В. Гадяк, 2013. 228 с.

2. Бондар М. І. Звітність підприємства: підручник / М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 570 с.

3. Герасименко Т. О. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / Т. О. Герасименко, О. М. Мазуренко. – Львів: Львівська комерційна академія, 2014. – 319 с.

4. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства: навч. посіб. / М. В. Румянцев та ін. – Донецьк: Ноулідж, Донецьк. Від-ня, 2014. – 297 с.

5. Шпанковська Н. Г. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навч. посіб. / Н. Г. Шпановаська, Г. О. Король, К. Ф. Ковальчук; за ред. К. Ф. Ковальчука. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 328 с.

6. Аналітична оцінка та контроль бізнес-процесів в межах маркетингової стратегії суб'єкта господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Замули І.В. – Житомир: Видавець О.О. Євенок, 2016. – 388 с.

7. Замула І.В. Аналіз фінансового стану підприємства в умовах комп'ютеризації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, березень 2020. № 16(44). С. 199-202.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

2. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>.

3. Офіційний сайт Верховної ради: <http://www.rada.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України:
<https://www.mof.gov.ua/uk>

5. Інформаційна база даних учасників фондового ринку Smida:
<http://smida.gov.ua/db>